

pålægger regeringen nogen pligt til at rådføre sig med nævnet, idet loven i § 2 bestemmer følgende:

„Nævnet har til opgave med regeringen at drøfte sager af betydning for landets udenrigspolitik. Sådanne sager bør af regeringen såvidt muligt forelægges nævnet, når de er af større betydning og ikke allerede har været forelagt rigsdagen“.

Der melder sig i denne forbindelse spørgsmålet, om man bør benytte lejligheden til at omtale nævnet og dets funktion i selve grundloven.

III. Mulige forslag til ændring af § 18.

21. Det er ovenfor nævnt, at en *positiv angivelse af Kongens funktion* på det udenrigspolitiske område formentlig vil være hensigtsmæssig, omend det må indrømmes, at der ikke består nogen praktisk eller principiel nødvendighed herfor. Ved udformningen af en regel herom må det have i erindring, at afslutningen af overenskomster med fremmede stater — eller eventuelt med internationale organisationer, således som det kan ske efter de senere års folkeretlige udvikling — kun er en enkelt af de mange funktioner, der her er tale om. Som andre funktioner kan nævnes udsendelse og modtagelse af gesandter, anerkendelse af nye stater og regeringer, udnævnelse af repræsentanter til internationale konferencer eller til møder i internationale organisationer, samt udfærdigelse af instruktioner for sådanne repræsentanter. Det vil ikke være hensigtsmæssigt at søge foretaget en udtømmende opregning af disse funktioner. Selv under de mindre komplicerede internationale forhold for 100 år siden var junigrundlovens kompetenceangivelse i § 23 ikke udtømmende. Når den foreskrev: „Han (d. v. s. Kongen) erklærer Krig og slutter Fred, samt indgaar og ophæver Forbund og Handelstraktater“, var andre funktioner underforstået, såsom udsendelse og modtagelse af gesandter.

22. En fælles, altomfattende formulering kunne lyde således:

„Kongen handler på rigets vegne i mellemfolkelige anliggender.“

23. I medfør af den i almindelighed gældende sædvanemæssige delegation af visse af Kongens funktioner til regeringens medlemmer vil en sådan regel ikke være til hinder for, at den nævnte beføjelse i et vist omfang udøves af udenrigsministeren uden Kongens formelle medvirken, på samme måde som den interne forvaltning i stort omfang varetages af ministrene på egen hånd. Dette delegationsproblem er ikke specielt for den udenrigspolitiske funktion, og bør derfor næppe behandles specielt i denne sammenhæng.

24. Den foreslåede formulering vil næppe heller være til hinder for, at repræsentanter, valgt direkte af rigsdagen, uafhængigt af regeringen, deltager i internationale organer, der udøver en rådgivende funktion, som f. eks. Europarådets rådgivende Forsamling og det nye Nordiske Råd.

25. Herefter må følge en angivelse af de begrænsninger, der bør gælde i Kongens beføjelser under hensyn til rigsdagens kontrollerende funktion. I hvilken rækkefølge disse begrænsninger nævnes er uden væsentlig betydning. Her omtales først det, der svarer til den nugældende regel om *landafståelse*. Grunden til at kræve rigsdagens samtykke til en sådan disposition er dennes indgribende betydning for statens almene interesser. En tilsvarende betydning må imidlertid tillægges erhvervelse af nyt landområde. Under parlamentarisk styre vil det næppe være tænkeligt, at en regering erhverver et nyt landområde uden at have sikret sig rigsdagens tilslutning, og til områdets formelle inkorporering i den